

Otsikko: Uhrien oikeuksia koskeva Eurojustin tapaustyöskentelyraportti

Alaotsikko: Osallistuminen Euroopan komission koordinaattorin tekemään kartoitustyöhön uhrien oikeuksista

Päivämäärä

:

23. helmikuuta 2022

**Verkko-
osoite:**

<https://www.eurojust.europa.eu/eurojust-casework-report-victims-rights>

Tiivistelmä

Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto Eurojust osallistuu järjestäytyneen rajat ylittävän vakavan rikollisuuden torjuntaan koordinoimalla sekä EU:n jäsenvaltioiden että EU:n ulkopuolisten maiden viranomaisten työtä kansainväliseen rikollisuuteen liittyvässä tutkinnassa ja syytteesenpanossa.

Eurojust keskittyy toimeksiantonsa mukaisesti ensisijaisesti oikeusviranomaisten välisen yhteistyön tehostamiseen. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että syyttäjät ja tutkintatuomarit ovat usein etulinjassa, kun pyritään tunnistamaan ja ratkaisemaan uhrien oikeuksien käyttämiseen liittyviä ongelmia valtioiden rajat ylittävissä yhteyksissä.

Alan toimijat käyvät kohtaamistaan haasteista keskustelua, missä Eurojust antaa niille tukea. Näin ollen Eurojustilla on parhaat mahdollisuudet kartoittaa alan toimijoiden haasteita ja raportoida niistä. Tässä kertomuksessa esitetään yleiskatsaus näistä haasteista EU:n kannalta keskeisillä rikollisuuden aloilla (osa 1) sekä parhaita käytänteitä haasteiden ratkaisemiseksi (osa 2).

Haasteet liittyvät erityisesti seuraaviin:

- uhrien määrittely ja tunnistaminen (erityisesti silloin, kun uhrien määrä on suuri ja/tai kun on kyse laajamittaisista terrori-iskuista)
- epävarmuus uhrien oikeudellisesta asemasta (esim. uhri vs. todistaja tai sekundaaristen rikosten tekijä)
- tarve ennakoida ja vähentää välillistä tai toistuvaa uhriksi joutumisen riskiä
- uhrien etujen huomioon ottaminen tuomioistuimen toimivaltaa koskevia kysymyksiä käsiteltäessä
- uhrien korvausten saamisen varmistamiseen liittyvät vaikeudet.

Vuosien varrella saatu laaja kokemus osoittaa, että uhrien oikeuksien näkökulma on tärkeä ottaa huomioon suunniteltaessa tutkinta- ja syytteesenpanostrategioita valtioiden rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi. Eurojust aikoo jatkossakin tukea näitä pyrkimyksiä ja sisällyttää uhrien oikeuksia koskevat näkökohdat aikaisempaa järjestelmällisemmin kansallisille oikeusviranomaisille antamaansa tukeen, erityisesti koordinoitukokouksissa ja yhteisissä tutkintaryhmissä.

Direktiivin 2012/29/EU arvioinnin yhteydessä voi olla sopiva hetki harkita Europolin roolin tunnustamista ja vahvistamista EU:n oikeudellisessa kehyksessä tällä alalla.